

Déli Hírlap

Romániai magyarság napilapja, mely a délelőtti órákban jelenik meg vasárnap és ünnepek kivételével

Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetőséval.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMISOARA, Piata Bratianu 3.

KULCSÁR KALMAN

főmunkatárs.

A Timis-Torontali törvényszék időszakos lapok nyilvántartásában történet bejegyzés száma: 83. (Dos. No. 934/1938.)
Telefon: 28-10.

Dr. VÁRNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Emberek a pártok felett

Az Amerikai Egyesült Államok politikai életét határművelése óta két párt irányítja. Ez a két párt, amely a hatalmat váltakozva birtokolja, a republikánus és a demokrata-párt. A többi összehasonlítással, — haladjanak azok bármilyen eszmei eszlók alatt — nem sokat nyom a latban, mert Amerika egész történelme tulajdonképpen vagy a republikánusok és demokrata-ek versengéséből, vagy pedig azok szintéziséből adódik. Nem lesz tehát érdektelen ezen két legnagyobb párt eszmei szerepét. Legtöbbet, célkitűzéseit közelebbről megismerni most, amikor Roosevelt elnök megválasztásával folytatódó szoros és ismét a demokrata-párt került uralomra.

Ha az Amerikai Egyesült Államok politikai történelmi kezdetétől vizsgáljuk, úgy megállapíthatjuk, hogy annak kialakulása óta állandó változást szenvedett a republikánus és a demokrata párt, nemcsak a hatalomban váltogatták egymást, hanem bizonyos politikai elveket is váltakozva gyakoroltak, ami úgy értendő, hogy ezeket hoi az egyik, hol pedig a másik párt tette magáévá. Ez az eszmei váltogazdaság az európai parlamentáris felelősökkel szemben mindenesetre különösnek látszik, de Amerikában így van és így volt ez emberemlékezet óta. A tizenkilencedik század közepén kezdődött tulajdonképpen a demokrata-párt szerepe. Ebben a mozgalomban mindazok tömörültek, akik a déli állam érdekeit képviselték és csakhamar igen jelentékeny szerepet tettek szert, mert a rabszolgák felszabadítását követelték zászlójukra. Azonban a republikánus párt magáévá tette ezt a rendkívül propagandisztikus rejű hívó szót és legközelebbi győzelme alkalmával Illinois állam felszabadult rabszolgáinak már szavazati jogot adott. Ez a furfangos politikai sakkhúzás a demokraták érvényesülését hosszú időre lehetetlené tette, mert a következő választások már öt millió néger járult az urnákhoz a republikánus Lincolnra szavazó cédulájával, hogy így hálálják meg az ilyet szabadságot.

Idővel fordult a kocka és a déli fehér népeknek általában nem tetszett a rabszolgák felszabadítása. Ezért az ottani republikánusok mind demokratakká lettek és csakhamar ismét az utóbbi párt kerekedett fölül. A tizenkilencedik század elején viszont ismét felkelt a republikánusok szerencseszállaga. Mac Kinley lett az elnök és az ő uralma alatt kezdődött Északamerika nagyhatalmi kialakulása. Észak-amerikai felfedezői alá kerültek Cuba, Portorico és a Filippi-szigetek. A nemzet többsége lelkesen helyeselte ezt az imperialista hódító politikát. Roosevelt Fivadar még csak öregbítette a republikánus-párt tekintélyét. Kétszer is megválasztották elnöknek és szerencsés külpolitikájával újabb nagy sikereket aratott. Az ő műve volt, hogy a Panama-közútszás megszakadt Kolumbiától és Északamerika védnöksége alatt külön közútszás lett. Így akadály nélkül újra megkezdhetők a Panama-csatorna kiépítését. Ekkor már olyan nagy volt Roosevelt tekintélye, hogy az oroszok és japánok elfogadták békeközvetítését amerikai földön. Legnagyobb érdeme azonban Rooseveltnek a nagy flottaprogram megállapítása és annak kivitele. Az amerikai hagyományokhoz híven a harmadik jelölést Roosevelt már nem vállalta, azt azonban mégis keresztyülvitte, hogy meghitt munkatársa, Taft lett utóda mint elnök.

Roosevelttel azonban megszünt az erős kéz politikája, villongások törtek ki, belülről kezdett szakadozni a republikánus-párt és mindezt a demokratáknak vált javára. Hiába vitte bele az Európából hazatért Roosevelt pártatlan népszerűségét és tekintélyét a küzdelembe, mert az 1910-ben megtartott választás alkalmával ismét demokrata győzött, a tizennégy pontja révén később világszerte közsímsert Wilson. Sikerét nagy részben annak köszönhetette, hogy akkor a republikánusokat már úgy tekintették, mint a bankok, a vasút, a nagy trösztök védőit. Mindennek

ellenére éppen a republikánus-párt volt az, amely néhány évvel később megszavazta a trösztellenes törvényt. Viszont a demokratákat, akik azt hirdették, hogy ők a dolgozó, nincstelen emberek védői, a nagytöke gyakran támogatta.

Mindezekből látható, hogy Amerika két legnagyobb pártja között voltaképpen elmosódnak az eszmei és programhatárvonalak, ellenben nagy szerepet játszik minden választás alkalmával az elnök

személye. Bátran megállapíthatjuk, hogy az elnök fontosabb, mint a párt. Az amerikai választás tulajdonképpen a személyek küzdelme. Aki a széles szavazórétegek bizalmát, rokonszenvét meg tudja nyerni, rendszerint az győz. Még pedig nem ritkán a másik párt döntő segítségével. Így volt ez most legutóbb a demokrata Roosevelt esetében is, amikor a republikánus beállítású nagytöke részéről is Roosevelt megkapta a legnagyobb támogatást.

Az összes románok egyesülésének évfordulója

Az erdélyi szellem építő és fentartó erejét hangoztatta Horia Sima helyettes miniszterelnök az alba-luliai ünnepi nagygyűlésen

Annak az emlékére, hogy huszonkét év előtt Alba Iulian kimondották az összes románok egyesülését, a legionista mozgalom tegnap nagygyűlést rendezett ezen a történelmi nevezetességű helyen. Már a kora reggeli órákban az ország minden részéből különvonatokon érkeztek a résztvevők és kilenc órakor megérkezett Antonescu tábornok-államvezető is. Horia Sima a legionista mozgalom vezetője és számos magasrangú állami méltóság kíséretében. A koronázási templomban tartott ünnepélyes Te Deum után az istenháza előtti téren tartották meg a nagygyűlést.

Berlin és Róma nagy megértést tanúsított Románia nagyfontosságú kérdései iránt

Ismertette ezután a nemzetközi helyzetet, szólt az ország határain kívül élő románokról és kijelentette, hogy

Rómában és Berlinben az összes románok érdekében szólt.

Beszélt nemcsak a mai nemzedék, hanem az eljövendő generáció érdekeiről is. Ugy Rómában, mint Berlinben nagy megértést tanúsítottak az ország nagyfontosságú kérdései iránt. Románia ma már nem áll úgy a gyűlölet központjában, mint régebben és már nincs is egyedül. Ő katoná és államférfiu és éppen ezért természetesen kell találni azt, hogy nem beszélhet sokat és bizonyos dolgokról ma még hallgatni kell. Az ország minden polgára beláthatja hogy

lehetetlen három hónap alatt felépíteni mindazt, amit husz év alatt leromboltak.

Eppen úgy felszólította a legionistákat, hogy nyújtsanak baráti kezét mindazoknak, akik hajlandók a munka, a rend és a fegyelem szellemében az ország újjáépítésében közreműködni.

Horia Sima helyettes miniszterelnök szólt azután az összegyűltekhöz, Hangsúlyozta, hogy az összejövők okai azok, akik husz éven keresztül az államügyeket vezették és akikből

hiányzott minden felelősségérzet.

Ezeknek a régi politikusoknak hibája az, hogy nem látták be, hogy az ország határait nem egyedül a fegyverek védik meg, hanem az állam valamennyi polgárának lelki egyesülése és felemelkedése. Beszélt a legionista mozgalom küzdelmeiről, szólt az erdélyi szellem építő és fen-

Bevezető szavak elhangzása után Antonescu tábornok-államvezető mondott hosszabb beszédet. Kijelentette, hogy

amint valamikor december elseje az öröm ünnepe volt, ugyanúgy ez a nap most a fájdalom napja,

amelyen elesetek a haza mártirjai éppen úgy, mint az ország határai. Az utolsó husz esztendő bünei súlyosan bosszulták meg magukat. Sorban összeomlottak a határok anélkül, hogy csak meg is lehetett volna kísérelni az ellenállást, mert Románia belsőleg teljesen legyengült.

tartó erejéről és azzal fejezte be, sok helyen lelkes tapsal és élénk helyesléssel fogadott beszédet, hogy az erdélyi szellem jósiték a jövő győzelmeknek.

A beszédek elhangzása után mintegy ötven ezer legionista vonult el Antonescu tábornok előtt, majd közös ebéd után a miniszterelnök és kísérete különvonaton visszautazott a fővárosba.

ARADIÁK A GYULAFEHÉRVÁRI ÜNNEPSÉGEN

Az egyesülés ünnepén Gyulafehérváron rendezett nagyszabású ünnepségeken Arad legionistái is szép számban képviseltették magukat, amennyiben Aradról és a megyéből több, mint hatvan vagonból álló különvonat szállította a nagygyűlést résztvevőit. A vonat az egy-egy több nagyobb községében még külön kocsikat csatoltak, így Soborsinban, Halmágyon stb. Aradról szombaton este indult a különvonat és az aradi legionisták vezetőiként Crivat Ioan és Vardol Vasile utaztak Gyulafehérvárra.

Az egyesülés évfordulóját Aradon is fényes külsőségek között ünnepelték meg. A különböző felekezeti templomaiban ünnepi istentisztelet volt, amelyeken a hatóságok képviselői is résztvettek.

Délután a légió közművelődési szakosztálya a Moise Nicoara fiuliceum növendékei közreműködésével a kulturpalotában jól sikerült ünnepséget rendezett, amelynek műsorán szavaltak, felolvasás és énekszámok szerepeltek. Az alkalmi beszédet Pataki tanár mondta, az énekkart pedig Mocanu tanár vezette.

Bombamerényletek Zágrábban a horvát parasztpárt vezetői ellen

A német távirati iroda zágrábi jelentése szerint a horvát fővárosban szombaton az esti órákban egy és ugyanazon időben több bomba robbant. Az egyik bomba Subasich horvát bán lakása közelében, a másik Kruzsevic, a horvát parasztpárt vezetői lakása közelében, egy harmadik bomba pedig Macsek dr. helyettes miniszterelnök lakása melletti házban robbant fel.

A bombák robbanása meglehetősen anyagi károkat okozott, szerencsére emberéletben nem esett kár. Politikai körökben a merényletek végrehajtását szélsőséges horvát nacionalista köröknek tulajdonítják, amelyek nincsenek megelégedve azzal a mérsékelt politikával, amelyet Macsek és hívei a legutóbbi években követnek.

A magyar írófejedelem bánsági deáknapjai

Több mint hatvan éve már annak, hogy a magyar irodalmat Herczeg Ferenc, a példátlanul termékeny koszorús író gazdagítja. Alig lehet átfelelni, hogy hosszú pályafutása alatt mennyi kiváló alkotása látott napvilágot, mert Herczeg Ferenc végtelenül sokoldalú és az írás minden műfaját egyforma tökélyre műveli. Mestere a drámának, színműnek, mint az a Bizánc, Ocskay brigadéros, Arva László király, Déryné ifiaszszony, Gyurkovics lányok, a Kék róka tanúsítják és mestere a regénynek, amelyben a legkülönösebb tárgykörben is mindig az élet és a valóság színeit vetíti bámulatos művészséggel és otthonossággal. Már első regénye a Fenn és lenn is dicsőséges bemutatkozást ért. A váci államfogházban írta ezt a művet négy hónapi államfogsága idején, majd minden további elbeszélő műve terettségé még bővebb kiteljesülésnek lett a tanusága.

A Pogányok című regényében példátlan erővel és művészi lendülettel festette meg a kereszténység és pogányság harcát. Regényeken és színdarabokon kívül sok-sok novella, újságcikk, tanulmány is jelzi megfutott útját, művek ezek, amelyek a filozófiai elmélyedés és kikristályosodott bölcsesség legragyogóbb ékkövei. El is ért Herczeg Ferenc minden belső és külső megbecsülést, amit magyar író elérhet. A Tudományos Akadémia, a Petőfi Társaság és a Kisfaludy Társaság tagjai sorába választotta, elnyerte a Korvin-láncot és elnyerte azt a legnagyobb tisztességet, hogy művei örök időszírséggel bírnak, lefordították azokat a világ majdnem valamennyi nyelvére és állandóan felfigyel minden újabb írására olvasóinak rengeteg táborában.

Vajjon sejtette-e ezt a fényes jövőt a koszorús író, mikor az iskola lépcsőit taposta és a temesvári kegyesrendi főgimnáziumban volt még deák? Mert ő is volt gyermekifjú egyszer, őt is érdekelték valaha a gyermekkor aranyos bohóságai és a játék. Erről az időszokról szeretnénk egyet-mást elbeszélni, bizonyos mértékig rekonstruálni az akkori Temesvárt és Herczeg Ferenc deákkorát, amikor még csak Feri volt mindenki számára, egyszerű kis gimnazista, mint a többi. Almos, unalmas város volt félvévszázaddal ezelőtt Temesvár, amelyet még mindig hármassáncú vett akkor körül. A Hunyadi-kastély udvarán beláthatatlan sorokban feküdtek az ócska vaságyuk és még létezett a Rukovina-emlék. A Belváros egyforma emeletes házak szabályos tömege volt, ájtatosság, zsibbasztó unalom és pedáns katonai rend jellemezte a várost. A cukrászda volt a főszórakozó hely, ahol három vérmegye birtokossága ette a habos fánkot és itta a vanília-likőrt, mialatt a bejárat előtt olykor tíz-tizenkét gyönyörű négyesfogat is várakozott hosszú sorban.

Herczeg Feri bátyával együtt bizonyos Sterbetzky nevű családnál lakott a Józsefvárosban. Innen mindennap lóvonaton ment be a piaristákhoz, de mivel a reggeli fénylocsórás kocsis rendszerint zsufova volt a belvárosi intézetekbe siető fiukkal és lányokkal, a fiuk gyakran leugráltak a Perronnól és versenyt futottak a

„vágató” lóvonattal. Sterbetzky bácsi, a volt katonatiszt, a legdécegebb férfi volt, akit valaha Herczeg Ferenc látott. Még később is élvezettel idézte emlékezete ennél a pirosbarna arcú, szikrázó, koromfekete szemű alaknál. Az iskolában csakhamar megalakult a banda. Ez a Sobri Jóska érdemeit megirigylő társaság a Vadászerdő sírűségeiben gyülekezett és tagjai a gimnázium legkülönbb legényei voltak. Ferit nem akarták bevenni, azt mondták róla, hogy sohasem lesz belőle jó rabló. De később megváltozott a róla táplált vélemény és őt is bevették a bandába, ami nagy tisztesség volt.

Elérkezett a karácsonyi vakáció ideje is.

A babonás zöldasztal körül is elcsendesedett az élet és becsúgtak a hites játékbank kapui

A montecarlói játékbank kapuit becsúgták. Lezártak a fényes játéktérmegek, mert előbb már csak szórványosan mutatkoztak a vendégek, később pedig hirmondó sem akadt, aki kipróbálta volna szerencsését a zöld asztalnál. Pedig minden időben csábított a játék, minden időben izgatta az embereket a játék szenvedélye, hogy vagyonhoz jussanak nem nehéz, veritékes úton, hanem a sors pillanatnyi szeszélye folytán. Különösen hat mindannyiunkra a játék varázsa, még egy Goethe vagy Kant sem voltak vele szemben közömbösebbek. Kant azt mondata, hogy a játék az önuralom gyakorlata, sőt a moralitász kulturája is. Goethe viszont úgy nyilatkozott, hogy a játékasztal mellett tanusított viselkedés igazi tűzpróbája annak, hogyan tudja magát a férfi tartani.

Valóságos rabja volt a játéknak Dosztojevskij, a nagy orosz regényíró, aki a Játékos című regényében a leglelkisebb vonásokkal rajzolta meg ezt a nagy szenvedélyt. De még érdekesebbek naplószerű feljegyzései, amelyekben homburgi élményeit közli. Itt találkozott Charles Lucien Bonaparte herceggel, a francia császár unokatestvérével, akiben ugyanolyan kalandos érzék és zsenális éiszántáság lakozott, mint nagy rokonában, Napoleonban. Csakhogy ő inkább a játékasztalnál érvényesítette merész tulajdonságait. Aranytornyokat rakott maga elé és felváltva játszott rulettet, trente et quarantet a legmagasabb tétekben. Egyszer olyan határtalan szerencsével játszott három napon át, hogy a bank minden pénze elfogyott és be kellett szüntetni a játékot. mig Frankfurtból hoztak újabb aranyat. Csakhamar újra visszatért a herceg, de ezuttal rövid időre elpártolt tőle szerencse. Reggeltől estig szakadatlanul vesztett. Estére azonban ismét beköszöntött a jó szeria, bőségesen visszanyert mindent. Erre aranyzsákjaival kocsira ült és sohasem látták többé Homburgban.

A montecarlói játékbank legszerencsésebb hőse Garcia Tamás barcelonai dugóügynök volt.

Grand Hotel Lafayette

BUCURESTI,
Calea Victoriei
11. szám.

Mérsékelt árak!

a főváros legjobb
és legkényelmesebb
szállodája

Hazamentek Feri és bátya Versecre, ahol a boldog szülői ház gazdag örömei között gyorsan teltek szünidő. Következett már a bevonulás ideje, amikor a másik fiu kanyaróba esett. Feri kétségbeesetten irigyelt, hogy neki most be kell menni Temesvárra az iskolába. Már csomagolták a holmiját, amikor leirhatatlan boldogságra felfedezett a testén néhány piros pettyet. Diadalrohanással rohant szüleihez jelenteni a nagy eseményt. Valóban kanyarót kapott ő is, azonnal lefektették a bátyja mellé és így mindketten, habár beteg is, de örömmel élvezték a meghosszabbított vakációt.

Később Steinbach felügyelőhöz került teljes ellátásra ifju Herczeg Ferenc. Ez még megfelelőbb környezet volt a számára. A néni nagyon szépen énekelte és igen gyakran gyülekezett művészetkedvelő társaság ezen kiválóan művel családnál. Irodalomról, könyvekről is gyakran beszélgettek, itt kapta meg a későbbi nagy író az első irodalmi ösztönzéseket. Ezeket az adatokat ismerjük, Herczeg Ferenc temesvári deákkoráról, de ezen néhány szórványos adalék is érdekes dokumentum, amikor olyan nagy emberről van szó, mint Herczeg Ferenc, a toll hervadt hatatlan érdemű munkása.

Csak a legmagasabb tételekkel játszott, még pedig sajátos rendszerével. A szisztémája olyan bámulatosan bevágott, hogy ő is felrobbantotta a bankot. Rotschildnak kellett küldeni gyorskölcsönt, Garcia Tamás azonban tovább is nyert végül is tizenhat millió arany frank nyereséggel hagyta el győzedelmesan a porondot. A játékbank ennek ellenére végeredményben mégis kitűnő üzlet, mert az ilyen szerencsés játékosok fehér holli. A próbálkozók legnagyobb része ugyanis előbb vagy utóbb gyenge ellenfélnek mutatkozik a bankkal szemben, amelynek nincsenek idegei és gyengének mutatkoznak a lélektelen szerencsekerékek szemben, amely egy kedvién folytatja gépies futását, mint az időmutató, de az idő futását mégis semmi bevérvő óra.

A játékbank tehát sokat ígérő vállalkozás és mégis nehéz elképzelni, hogy komoly bankárrok vagy gyárosok valaha is játékbarkalangoalapisanak. Ilyesmire csak olyan skrupulus nélküli emberek képesek, milyen néhai Zaharoff a nagy fezőr volt, aki megszerezte annak idejéi a montecarlói bank részvényeinek többségét. Ma azonban még a legelszántabb vállalkozó sem tudna mit kezdeni ezzel a valaha kincsért részvéypakkettel. Mert a játékosok eltűntek megszűntek és ki tudja, mikor lesz pénzüik és kedvük arra, hogy ismét megpróbálják szerencsésüket a babonás zöldasztalnál.

CHIAPPE GÉPÉT AZ ANGOLOK LELŐTTÉK

Az NTI jelentése szerint Chiappe párisi villarendőrfőnököt, Sziria új kormányzóját aki repülőgéppel a Földközi-tenger felett állomáshelyre igyekezett, angol repülő megátámadt és gépét lelőtték. A gép utasaival együtt a tengerbe zuhant. Olasz és francia repülő és hadihajók a szerencsétlenség színhelyére siettek, de senkit sem sikerült megmenteni. Chiappe is életét veszítette.

CORSO
(ARAD) Telefon 23.64

Ma 5, 7.15 és 9.15 órákor: A szezon legnagyobb és legszebb filmje, amelyet Bucuresztben és más fővárosokban megszakitás nélkül egy év óta játszanak.

OROKKÉ

A főszerepet az amerikai filmművészet két legkiválóbb színésze játssza olyan elragadóan, amilyenre eddig a filmgyártásba példa nem volt
MERLE OBERON nagyobb, mint Greta Garbo, LAWRENCE OLIVER

Állandó harangzugás mellett százezer ember kísérté utolsó útján a légio megalapítóját

Az egész ország részvétele mellett helyezett nyugalomra a bucureștii Zöld Házban Zelea Codreanu Corneliu Kapitányt és a légionista megalomnak annak idején kivégzett tizenhárom tagját. A gyászszertartás reggel kilenctől délután ötig tartott és ezen idő alatt a főváros valamennyi templomának harangjai állandóan szóltak.

A Sfantul Ilie Gorgoni templomban, amelyben a tizenhárom koporsó ravatala állott, nagy papi gyászistentiszteletet tartottak. Ugyanabban az időben a templom előtti téren tábori mise volt. Háromnegyed tizenegy órakor a fővárosi zöld és gyászfátyolos nemzetiszíni lobogók díszített utcáin megindult a hatalmas gyászmenet a Zöld Ház felé. Codreanu koporsóját a légio parancsnokai vitték a vállukon.

A koporsók mögött lépkedtek a Kapitány és a többi tizenhárom halott légionista hozzátartozói. Aztán következett Mihai király képviselője, Craus ezredes, Antonescu tábornok-államvezető, Floria Sima helyettes miniszterelnök, a légionista megalom parancsnoka, a különböző külföldi követségek és végül légionista alakulatok az egész országhóli. A körülbelül tizenöt kilométeres utvonalon a légionisták álltak sorfalat. A temetésen százezer légionista vett részt. A gyászmenet elején három órakor érkezett a Zöld Házhoz.

A Zöld Ház mauzóleumában a papság rövid szertartása után Iascinsky munkaügyi miniszter, légionárius parancsnok emelt hangon a következő esküt mondotta:

— Capitan! Megrázó áldozatodnak napján megfogadjuk, hogy törvényeidet életünk végéig megtartjuk. Éljen a légio, éljen a Capitan!

Az esküt a légionisták hangosan utána mondták. A koporsókat azután elhelyezték a mauzóleumban, amelynek csarnokát megtöltötte a rengeteg koszorú. Ezzel a temetés véget ért és a sok harang elhallgatott.

A GYÁSZNAP ARADON ÉS TEMESVÁRON

A gyásznapot Temesvár lakossága is méltó módon ülte meg. Az üzletek és irodák zárva voltak, a gyárakban és ipari műhelyekben szünetelt a munka. A házak ormáról gyászfátyolos nemzeti lobogók lengtek. Az összes templomokban gyászistentiszteletek voltak, amelyeken a hatóságok képviselői is megjelentek. A józsefvárosi görög keleti román templomban nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes tartotta az istentiszteletet. Megjelent a templomban Ghenadie Ilie megyei prefektus, Radu Ilie dr. főpolgármester, Comanescu Vasile kerületi rendőrfelügyelő és számos más személyiség. Testületileg hívonultak a légionista szervezetek. A templom elé katonazenével díszszázad vonult. Istentisztelet után Tiucra Patrichie dr. főesperes megható gyászbeszédet tartott.

Ugyancsak nagy kegyelettel tartották meg ezt a napot Aradon is, ahol — a többi városhoz és községhez hasonlóan — gyászistentiszteletek voltak, melyeken a katonai és polgári hatóságok fejei megjelentek.

Az aradi magyar konzulátus közleménye

Kik és milyen feltételek mellett kaphatnak magyar vízumot?

Az Aradon működő magyar konzulátus az alábbiakról közli a magyar beutazási vagy átutazási vízumot kérő személyekkel:

Ervenyes román utlevéllel rendelkező személyek — korra és nemre való tekintet nélkül — beutazási vagy átutazási vízumot kaphatnak az aradi magyar konzulátustól. A beutazási, vagyis

ötöt tartózkodásra jogosító vízum legfeljebb 14 napig érvényes,

hosszabb magyarországi tartózkodásra a jogosító engedélyt csak a magyar kir. belügyminisztérium idegenellenőrző osztálya adhat, akár előzetesen, Aradon benyújtott kérvény, akár a magyarországi tartózkodás ideje alatt, ottan beterveztett kérelem alapján. A magyarországi tartózkodás azonban minden esetben csak az utlevél lejártáig terjedhet.

A vízum iránti kérelem az aradi magyar kir. konzulátusnál akár szóban, akár írásban eszközölhető. Benyújtandók, illetve beküldendők: 1. az utlevél, 2. saját születési, illetve házassági okmány, 3. az utazás célját és visszatérést igazoló valamilyen irás, 4. utlevelenként 420 lei beutazási vízumilleték (igazolton szegényeknek 240 lei) és 5. postai elküldés esetén 40 lei portoköltség.

A konzulátus átutazási vízumot is adhat, ez esetben vízumilleték címen 330 lei és portoköltségre 40 lei küldendő, vagy fizetendő be. Átutazási vízum iránti kérelem beterveztése előtt beszerzendő azon külképviseleti hatóság beutazási vízumra, amely országba az illető utazni akar.

Izraelita vallásuk vízumot csak a magyar kir. belügyminisztérium előzetes engedélye alapján kaphatnak.

Házak hosszú sora áll lángokban több angol városban a német gyújtóbombák találataitól

A német hadvezetőség legújabb jelentése beszámol a London elleni német repülőtémadások eredményes folytatásáról. A legutóbbi bombázások alkalmával London délkeleti részén és a Viktoria-dókk környékén okoztak a német bombák nagy tüzeket. Erős repülőosztagok Liverpool ellen is eredményes támadást intéztek. Skócia számos hadi szempontból fontos célpontját szintén német találatok érték.

Dover partvidékének hadászati pontjait nagy eredménnyel bombázták a német repülők.

A csatorna keleti kijáratánál angol gőzösöket és kísérőhajókat támadtak a repülők. Négy ellenséges repülőgépet lelőttek, két német gép nem tért vissza.

Egy német segédcirkáló most érkezett vissza hazai kikötőbe és parancsnoka jelentést tett, hogy 79.000 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el. Tegnapi német repülők uj-

ra felkeresték Londont, Liverpoolt és Plymouthot, bombákat dova katonai szempontból fontos épületekre.

Felderítő repülők megállapították, hogy különösen a gyújtóbombák hatása igen nagy volt, mert egész házsorok állanak még mindig lángokban.

A La Manche csatornában angol gyorsnaszádok és német repülők között harc fejlődött ki. A német bombavetők két angol hajót eltaláltak és ezeket elveszetteknek lehet tekinteni.

AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Az olasz nagyvezérkar legújabb jelentése szerint a görögországi fronton az olaszok nemcsak visszautasították a görög támadásokat, hanem több bátor ellentámadást vittek véghez. Északafrikában ellenséges osztagok bombázták az olaszok és ezeket szétszórta. Két ellenséges repülő Menelao helysége bombákat dobott

S C A L A

Óriási siker!

Egy film, mely határhó az amerikai filmgyártásban!
Egy film, amilyen még nem volt.
Egy film, mely minden technikai csodát felülmul!
„Robinson család történetéből” készült film.

A VIHAR

Főszerepben:

Freddie Bartholomew és Thomas Mitchell

Előadások d. e. 11 és d. u. 3, 5, 7 és 9 15-kor
Szabad és kedvezményes jegyek érvénytelenek

Megérkezett a bucureștii földrengésről készült film, melyet naponta mutalunk be.

anélkül, hogy akár emberéletben, akár pedig hadianyagban kárt okozott volna.

Keletafrikában az ellenséges támadást Gallavat irányában az olaszok visszautasították.

A Rudolf-tó környékén hat órán át tartó heves csata után az olaszok megfutamatították az ellenséget, amely hetvenkét halottat, sok sebesültet és igen sok hadianyagot hagyott hátra.

BOLGAR VELEMÉNY A HADMŰVELETEKRŐL

A Stefani-ügynökség jelenti Szófiából: Az egész bolgar sajo nagy jelentőséget tulajdonít azoknak a támadásoknak, amelyeket az olaszok most vezetnek a görögök ellen. Megállapítják, hogy

az olaszok hadműveleteiben nincsen pillanatnyi szünet

és a folytonos támadások visszavonulásra kényszerítik a görögöket.

A GÖRÖG HADIJELENTÉS

Athénből jelentik, hogy a hadvezetőség megállapítása szerint tegnap egyetlen ellenséges repülőraj sem bombázott görög helységeket. A fronton igen heves harcok dúlnak Pogradec környékén. A görög csapatok nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

ANGOL HIVATALOS JELENTÉS

A kedvezőtlen időjárás viszonyok megnehezítették a légi haderők eredményes működését. Előző napon egy angol repülő légi torpedóval eredményesen megtámadott egy ellenséges élelmiszerhajót a holland partok közelében. Az afrikai harcokban a helyzet változatlan.

A JAPÁN-KINAI HADI HELYZET

Japan hivatalos jelentés szerint Hopei-tartományban a kínai csapatok súlyos vereséget szenvedtek és tizezerrel több hadiottat és sebesültet veszítettek. Amíg a japán csapatok véres harcokat folytatnak a kínai hadsereg ellen, addig Nankingban a diplomatai alartak egy egyezményt, amely szerint

Japan elismeri Wang-Csing-Wei kínai nemzeti kormányát, amivel szemben viszont ez a kínai nemzeti kormány elismeri Mandzsuriát.

Ezenkívül Japan-Mandzsuria és a nankingi kínai kormány szoros együttműködésre kötelezte magát.

Ezen diplomáciai okmányokkal szemben Csang-Kai-Csek kormánya tovább folytatja a harcot a japánok ellen. Legújabb washingtoni jelentés szerint Rooseveltnél elnök kijelentett, hogy

Csang-Kai-Cseknek újabb száz millió dollár hitelt biztosít,

hogy a harcot Japan ellen folytathassa.

ANGOL HADIANYAG AMERIKÁBAN

A német távirati iroda newyorki jelentés szerint legközelebb angol bizottság utazik Amerikába és ennek az lesz a feladata, hogy pontosan megállapítsa, mennyi hadianyag áll még Anglia rendelkezésére Amerikában. Ez az utazás összefüggésben van azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket legutóbb Anglia amerikai nagykövete tett.

A Kardos-telepi planetások papagály és fehér egér segítségével jósolják a szegény embereknek a jövőndőt

Kopott, földözött, de néhol mégis szakadozott ruházatú leányka állít be a hentesüzletbe. Lehet tiz-tizenegy esztendő. Vékonyka, eszenévész, fakó arca beesett. A nyakában bőrszíjjon hosszukás fadoboz lóg. A dobozban élén álló sok-sok színes platinás cédula. A doboz végén üres hely és abban csücsül egy fehér egér. A fehér egér feladata, hogy alkalomadtán apró hegyes fogaival a planetácédulák közül ki-kihúzzon egyet.

A leányka odamegy a pénzasztalka mellett ülő üzlettulajdonoshoz:

— Bácsi, kérem, vegyen planetát. Csak pár lei és megtudja a jövőndőt.

— Nincsen nekem arra pénzem, leányom.

— Lehet kérem hurkával is fizetni.

A tulajdonos feláll, fog egy kést, odalép egy asztalkán lógó hosszú vékony kolbászhoz és lemetsz belőle vagy tizenöt centiméternyit. Odanyújtja a lánynak:

— Elég lesz?

— Elég, Köszönöm.

A gyermeklány erre a fadoboz aljáról kiemeli a fehér eget, ráteszi a szorosán egymás

sem tartotta vissza az újabb ilyen kalandozásától. Amikor idehaza van, planetákkal hazál. Most aztán a család azt találta ki, hogy az idősebb leánnyal kísérteti. A planetákkal azért kell a kisebbeknek mindenüvé bemenni, mert így hatósabb. Kisebb gyermek inkább kelt száratmat és már azért is vesznek tőle planetát, hogy ilyképpen alamizsnát adjanak. Adnak pár leit, vagy élelmiszert, amit kint várakozó nénye elszed tőle és aztán tovább baktat újabb helyre.

A család a Kardos-telepen lakik és mindenki csak úgy hívja őket: a planetások. Maga a családfentartó is planetákkal járkal. Neki azonban nem fehér egér a planetahúzója, hanem papagály. Ismert alakja a város utcáinak a kicsiny, pupos emberke, akinek a vállán ül a papagály. Szelid, szorgalmas madár ez, de ha idegen akar hozzányulni, akkor mérges lesz és rikácsol. Ez a planetás családfő délelőtt alszik, délután pedig a fehér egerekkel foglalkozik. Ugyanis fehér egereket tenyész, felnevel és megtanítja azokat a planetahúzásra. Az így kiképzett egereket eladja azoknak, akik a planetási pályára kívánnak lépni. Délután aztán a családapja fogja a maga planetás ládáját, vállára ülteti a papagályt és elindul a városba. Mindenféle lebuja látogat, ahol egyszerű emberek pityizálnak. Ezek még hisznek a planeták jóslásában és petyegtetik a törpe emberke markába a leiket.

— Miért nem jár maga is fehér egérrel? — kérdezik nem egyszer tőle olyanok, akik jobban ismerik.

— Mert én papagállyal kezdtem ezt a pályát, — feleli, — bárha meggyőződtem, hogy a fehér egér célszerűbb, nem dobhatom ki az

Heinrich George

mellé állított planetácédulákra. Az egérke ide-oda jár, szaglász, egyszerre csak kiválaszt egy cédulát és kihúzza. A kislány elveszi a cédulát és odanyújtja a hentesnek:

— Tessék, bácsi. A tiszta igazság van rajta.

A planeta szokásos frázisait tartalmazza a nyomtatott cédula. Kétértelmű, homályos mondatok, amelyeket így is, úgy is lehet magyarázni.

A lányka közben beleharap a kapott kolbászba és jóízűen falatozik. De nem önző. Juttat a fehér egérnek is. Odanyújtja a kolbászvéget az állatkának, amely szintén leharapja belőle a maga falatkáját. És aztán így megy tovább. Egyet harap a kolbászban a kislány, egyet a fehér egér. Mikor a kolbászdarab harmadát ketten megeszik, a lány a maradékot a karján lógó szatyorbába teszi.

— Mi az, — kérdi a hentes — már jóllaktál?

— Meg tudnám enni az egészet, de nem szabad.

Aztán szépen köszön!

— Jó napot kívánok.

Ezzel kimegy az üzletből.

Az utcán hirtelen melléje lép egy tizenhat évesnek látszó szegényes öltözötű leány.

— Mennyit kaptál, Mariska?

Ott van.

És a szatyorból kiemeli a kolbászvéget. A nagyobb leány átveszi és megnézi:

— Te haraptál belőle?

— En is és az egér is.

— Jól van. Ennyivel majd kevesebbet kapsz vacsorára.

És a kolbászt átteszi a maga kosarába, amelyben kenyér és különböző más élelmiszerek vannak.

A nagyobbik lány a kisebbiknek a nénje. Mindig vele jár. Kíséri és megvárja, amíg a gyermeklány bemegy valamely üzletbe, kiskocsmába, vagy magánlakásba planetát árulni. Vigyáz rá. De nemcsak az erkölcsét őrzi a hugának hanem ügyel is, hogy meg ne szokjon. A leánykára ugyanis beleszorult jókora kóborlási hajlam és már hat esztendő korában megszökött szülőitől. Ezt azóta többször is megismételte. Mindahányszor hetekig volt oda és aztán piszkosan, kiéhezetten hazatért. Minden verés

Hilde Krahl

utcára a papagályt, amely már tíz éve szolgál engem. A gyerekeim azonban fehér egérrel járnak.

Nemcsak Mariska jár a fehér egérrel, hanem egy tíz éves fiú is. Ez nagyon rendes gyermek. Erre nem kell vigyázni. A kapott leikből nem csen el egyet sem. Ha élelmiszert adnak neki, nem dézsmálja meg. Régebben Bözsi is járt planetával, de hogy felnőtt, Mariskára kell ügyelnie. Pedig volna dolga a ház körül, mert az anyuk már nyolc éve halott. De nem hagyhatja Mariskát egyedül járn.

A gyerekek este vergődnek haza a Kardos-telepre. Bözsi akkor számadást csinál. Megolvassa, hogy Mariska és Feri hány leit hozott és osztályozza a kapott élelmiszert. Aztán megvacsoráznak valami hideget, esetleg még teát is főznek. Már régen alszanak, amikor apjuk hazatér. Délelőtt a gyerekek odahaza vannak és csendesen viselkednek, nehogy apjukat felbresszék. Mire Bözsi megfőzi az ebédet, az apa is fölkel. Délben az egész család együtt ebédel, beszélgetnek, kicserelelik tapasztalataikat. Megbeszélnek az aznapi haditervet. Az apa kiadja az utasítást, hogy a város melyik részébe menjen Mariska és melyikbe Feri. Nagyon ügyelnek, nehogy egymás utját keresztyessék. Az ilyesmi a közös kereset rovására megy.

Edőd után a három gyerek kedves egészségére kívánja az apjának az ebédet és aztán elindul. Estefelé az apa is utrakél. Bezárja a lakást és a kulcsot olyan helyre rejt, amelyről a gyermekeknek tudomása van. Akár Feri jön meg este elsőnek, akár Mariska és Bözsi, tudják, hol a kulcs és bemennek a lakásba.

Igy él a Kardos-telepi planetások családja.

Félegyházi András

URANIA (Arad)

I. HANS MOSER

kacagató bécsi vígjátéka

Ton! a rettenetes

Szerdától közkívánatra, olcsó helyárral.

Minden idők legnagyobb filmje:

Ma két fim, amelyen még Aradon nem volt. 5 órától folytatólagosan. Háborús híradó.

II. GARY COOPER

szencációs kalandorfilmje

MARCO POLO

Vasálarcos

HIREK

Aradi szerkesztőség és főküldőhivatal: Bratianu-u. 2-4.
(Minorita palota.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félre 430 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és küldzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

Aradi szerkesztőség és főküldőhivatal: 13-37.
Timișoara szerkesztőség és küldőhivatal: 23-18.

Két német nagyszerszámgép

A német technika haladását a háború sem befolyásolhatja, hanem ellenkezőleg előmozdítja és mind újabb nagyteljesítményeket hoz elő. Ilyen a két nagy-szerszámgép. Az egyik egy kombinált gyalu- és eszterga-gép, amely a Schiess-A.-G., Düsseldorf-cégtől lett építve és az AEG-től, Berlin villamosítva. Ezen gép rendelkezik három gyalu és három esztergával, valamint 26 t. vontatóerővel. 8 méteres gyaluhossznál 36 mperc gyorsaságot ér el. A főindítóerőt két motor 100 PS összerőkifejtéssel végzi, amelyeknek forgószáma 80—800 U/perc között szabályozható. A további indítókat 12 motor 215 PS összarámteljesítménnyel látja el. A motoroknak egy Leonárd-átalakító szállítja az áramot és a kormányzás önműködően dolgozik. A második egy pléhélgyalugép, amelyet a Maschinenbau A. G., azelőtt Ehrhardt és Sohner, Saarbrücken épített és ugyancsak az AEG által villamosított. A 2 főindítómotor, amelynek ugyancsak egy Leonárd-átalakító szállítja az áramot, 60 PS teljesítményűek és 400—1000 U/perc között szabályozhatók.

EGYETLEN TÁBORNOK SEM MONDOTT

LE. A Rador közli a következő hivatalos jelentést: A budapesti rádió jelentette, hogy a november 27-ike események miatt a román hadsereg több tábornoka lemondott. A nemzetvédelmi minisztérium ezt az alaptalan hírt a leghatározottabban formában cizolja. Az egész tábornoki kar és a román hadsereg most még inkább, mint bármikor, szilárd falat alkot Antonescu tábornok-államvezető körül.

A postamester

Laval francia miniszterelnökhelyettes Párisba érkezik. A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből, hogy ezen a héten ismét fontos diplomáciai megbeszélések lesznek. A hét közepén Laval francia helyettes miniszterelnök Berlinbe érkezik és ezt a látogatást Pétain marsall egyik beszédében már bejelentette. Hír szerint a közeli napokban egyik befolyásos jugoszláv politikai személyiség is Berlinbe érkezik és mértékadó német körökben nem tartják kizártnak egy holgár politikusi érkezését is.

— Orvosi hír. Wachsmann Alvin dr. hazaérkezett és újból rendel. Belváros, Lonovici-utca 2. szám, II. emelet

Barométer, hőmérők, lázmérők, melegápolási cikkek
legrégibb szaküzlete

Kecskeméti Timișoara
Bul. I. G. Duca 2

— Elítélt amerikai teológusok. Newyorki jelentés szerint hat amerikai teológus, akik nem akartak eleget tenni katonai szolgálati kötelességüknek, egy-egy évi börtönrre ítélték.

— Javul a születési arányszám Magyarországon. Budapestről jelentik: Az 1931. évtől 1939-ig tartó születési csökkenés Magyarországon megállt s az idei évben határozott növekedésnek adott helyet. A születések számának növekedését a családvédelmi intézkedéseknek tulajdonítják.

— Az aradi városvezetőség gazdasági hivatalának felhívása. A városvezetőség gazdasági hivatala felhívást bocsájtott ki, amelyben közli, hogy mindazon kereskedők és szállítási vállalkozók, akik dolgozni, illetve szállítani akarnak a városnak, jelentkezzenek Aradváros gazdasági hivatalában.

UJABB FÖLDRENGÉS BUCURESTIBEN

Vasárnap este félnyolc óra tájban Bukarestiben ismét több erős földrengés volt érezhető. A földrengés nagy ijedelmet keltett a vendéglők-ből és mozikból az emberek az utcára tördültek. Szerencsére komoly baj nem történt. A szeizmográf kilengése négy foknyi volt és a rengés központja a Vrancea hegység.

— Ha szereti egészségét, csakis természetes „Musclong”-féle buziási szénásvával teltített „Hercules” szikvizet igyék. Mindenütt ilyet követeljen. Gyártja: „Hercules” szikvizgyár, Reichard Alajos Timisoara III., Ion Văsiu 4. Telefon: 20-22.

— Az első hópihéék. Tegnap megjelentek a levegőben az első szállingózó hópihéék. Gyengén, bátor-talanul, szórványosan ereszkedtek alá a levegőből, megpihentek a vasárnapi misére siető emberek ruháján, a háztetőkön és a földön, aztán pedig hamarosan elolvadtak. Előhírnökei voltak a havazásnak, amely talán már a közeli napokban beköszönt.

— Használható állapotba helyezték az aradi színház épületét. Az aradi városi színház épülete, mint ismeretes, mintegy két évig zárva volt, mert a város akkori vezetősége „tüvészelyesnek” nyilvánította azt. Az aradi román színházpártoló egyesület kezdeményezésére a város most rendbehozta a színházat, megjavították a központi fűtésszerkezetet is és az épületet rövidesen átadják a közhasználatnak. A tervek szerint a színház március 15-ig tart, minden héten legalább egy-egy előadásra, operára vagy színdarabra kerül sor. Vendégzereplésre hívják nemcsak a temesvári, hanem a bucarestii operát és nemzeti színházat is.

— Anyakönyvi hírek. Temesvárott meghaltak: Peschor Lucia született Hrodek hetvenöt éves, Stanca Ioan ötvenkilenc éves munkás, Jeszenovics Jozefin negyvennégy éves, Tancau Floarea született Orha hatvannégy éves, Tukorcz Veronika született Zatssek hetvennyolc éves. — Temesvári házasságok: Lovag János magántisztviselő és Bozsák Matild Gizella, Puvak Róbert és Peter Jozefin, Popovici Ioan és Vasi Olimpia Oroian Gregorie és Bec Maria, Havas György mérnök és Kellner Katalin, Tamas Ioan és Petru Ecatarina, Barth Péter és Kraus Friderika, Orza Iosif és Szabó Mária, Polónyi József és Metelka Mária, Pop Ioan és Papodici Mária.

— Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara gyűlést rendez a földrengés károsultjainak felségélyezésére. Aradváros kereskedelmi és iparkamarája felhívta tagjait, hogy a bucarestii, november 10-iki földrengés károsultjainak felségélyezésére adakozzanak.

— Kommunista mozgolódás Franciaországban. Grenobleból érkező jelentések szerint Isere megye különböző községeiben a hatóságok negyvennyolc kommunistát tartóztattak le. Grenoble és környékén a letartóztatott kommunisták száma huszonöt. Izgató röpíratokat találtak náluk.

— Halálozás. Özvegy Haller Antalmé, született Tóth Julia, néhai Haller Antal volt tekintélyes temesvári iparosmester özvegye, 61 éves korában meghalt. Ma, hétfőn délután négy órakor temetik.

— Titkos rádióleadó állomás működik. A Rador közli a belügyminisztérium hivatalos közleményét, amely szerint bizonyos idő óta egy titkos rádióleadó állomás hazug híreket ad le és ezzel az országban nyugtalanságot igyekszik kelteni. A titkos rádióleadónak a leleplezése már folyamatban van és a belügyminisztérium felszólítja a rádióhallgatókat, hogy ezt a titkos leadót ne hallgassák, mivel az ilyen híradásokat tilos hallgatni.

— A szállóában öngyilkos lett. Simon Frida, huszenhét éves cselédeleány Lugosról Temesvárra jött és a Park-szállóban szállt meg. Hosszabb ideig nem adott életjelt, mire a rendőrség segítségével behatoltak a szobába. A szerencsétlen teremtést holtan találták az ágyban, nagyobb mennyiségű luminállal megmérgezte magát. Levelet nem hagyott hátra és így tettének oka ismeretlen.

— Svájc a kötelező katonai szolgálat ellen. A német távirati iroda berni jelentése szerint a kötelező előzetes katonai kiképzésre vonatkozó törvényjavaslatot tegnap 429 szavazattal 342 ellenében elutasították.

— Aradon láttamoztatni kell a soffőrigazolványokat. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli az aradmegyei gépkocsivezetőkkel hivatásos soffőrökkel és urvezetőkkel, akik soffőrigazolványukat még nem láttamoztatták a hadkiegészítő parancsnokságnál, hogy e célból december 10-ig még jelentkezhetnek a hadkiegészítőnél, minden munkanap 11 és fél óra között. Akik a fenti határidőig nem láttamoztatták igazolványukat, az érvényét veszíti.

— Tolvaj cselédeleányokat tartóztatott le az aradi rendőrség. Constantinescu Alexandru aradi tanár néhány nappal ezelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy Zámbori Róza nevezetű cselédeleánya tizezer lei értékben különböző tárgyakat lopott lakásáról. A megbízhatatlan szolgálóleány gazdája távollétében követte el tétét és a lopott holmikat egyik barátnőjénél helyezte el. A nyomozás eredményre vezetett, a gyanúsított beismerte tettét. — Őrizetbe vette a rendőrség Tanezer Gizella háztartásbeli alkalmazottat is, aki Steinberg Fánitól különböző ruhaneműket lopott.

— Dr. Kalkó Károly ügyvédi irodáját Arad, Luther-tér 2. alá helyezte.

— NORVÉGIA A SZABADKÖMIVESEK ELLEN. A Stefani-ügynökség stockholmi jelentése szerint a norvég kormány elhatározta, hogy a legkíméletlenebb harcot indítja a szabadkőmivespáholyok ellen. Valószínűleg már a legközelebbi jövőben minden közhivatalból eltávolítják azokat, akikről kiderült, hogy valamely szabadkőmives páholy tagjai.

— Aradi katolikus egyházi hírek. Az aradi belvárosi minorita plébániatemplomban vasárnap kezdődtek meg a hajnali Rorate-misék. Minden reggel 6 órakor lesz Rorate. Az első ünnepi misét Lakatos Ottó dr. rendfőnök, plébános tartotta. Közreműködött a Jézus Szíve Ifjúsági kör, Karácsonyi István karnagy vezetésével. A vasárnapi hajnali misék után szentbeszéd is lesz. A vasárnapi istentiszteleti sorrend egyébként változatlan marad. — Az aradi katolikus egyházak jótékonyági központja nagyszabású akciót kezdeményezett a szegény gyermekek felségélyezésére. A városban működő két napközi gyermekotthon mellett egy harmadikat is fölállítottak Sága külvárosban. A szervezés munkálatait Siszmann Gedeon hittanár, közp. elnök vezeti. — A Vasárnap kiadóállalat Katolikus Zsebnaptárt jelentett meg, melynek ára 3 lei. A naptár rendkívül olcsóságára való tekintettel tömeges terjesztésre kiválóan alkalmas. Igénylők forduljanak a kiadóhoz (Arad, Str. Brătianu 2-4).

— Sulyos közlekedési karamból Aradon. Az elmúlt este sulyos közlekedési baleset történt Aradon, a gyermekkórház felé vezető Marasesti utcában. Poster Nicolae teherszállító szekere és Cenadan Gheorghie bérkocsija összeütközött. A karamból következtében mindkét jármű sulyosan megrongálódott, a konflis elé fogott ló sulyosan megsérült és ott a helyszínen kiszervezett. A felelőség megállapítására a rendőrség több szemtanút idézett meg.

— Karácsony előtt lesz a finn elnökválasztás. A német távirati iroda jelenti Helsinkiből, hogy a Kallio elnök lemondása folytán megüresedett köztársasági elnöki méltóságra a választást december hó 1-én tartják meg. Az erre vonatkozó törvényt a finn parlament még ezen a héten megszavazza.

— MINT NEMET REPÜLŐ. A német távirati iroda berlini jelentése szerint Wick Hellmut, a Richthofen-légiraj parancsnoka, aki már megkapta az összes hadi kitüntetések, legutóbbi repülőútjáról nem tért vissza. Pénteken aratta ötvenhatodik légi győzelmét és utána újból Anglia fölé repült légirajával. Ezen útjáról nem tért vissza és valószínűnek tartják, hogy hősi halált halt.

— Spanyol diplomaták nem vehetnek el idegen női. Madridból jelentik: A hivatalos lapban törvény jelent meg, amely megtiltja a spanyol diplomatáknak, hogy nemspanyol állampolgársággal bíró nőkkel kössenek házasságot.

Szenzációs film a CAPITOL-ban

A postamester

Puskin novellája után.

Heinrich George — Hilde Krahl

APOLLO-MOZI ANGELIKA

Egy asszony dramatikus története, aki feláldozza magát férje becstelének megmentésért. A főszereplőkben:

Oiga Tscschowa — Albrecht Schönhals

— Aradon nagyszabású razziaát rendezett a rendőrség. Az aradi rendőrség az elmúlt éjszaka nagyszabású razziaát rendezett a város területén. Leigazoltatták a nyilvános helyiségekben, vendéglőkben, korcsmákban, valamint a szállókban tartózkodott személyeket, akik közül többet előállítottak a rendőrségen, mert irataik nem voltak rendben. Ezuttal néhány rég körözött tolvaj is rendőrkézre került. Az őrizetbe vett személyek kihallgatása folyamatban van.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Hétfőn, december másodikán:

ARAD:

Corso: Örökké.

Forum: A kalandornő (angol film) és Indián brigád (angol film).

Uránia: Tóni, a rettenetes (német film) és Marco Polo (angol film).

TEMESVÁR:

Apollo: Angelika. (Német film).

Capitol: A postamester (német film).

Corso: A vihar (angol film).

Scala: A vihar (angol film).

Ügyeletes gyógyszerárak

Hétfőn, december másodikán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

TEMESVÁR:

Belvárosban a Strada 10 Mai 5. szám alatt levő Blumberg-gyógyszertár.

Gyárvárosban a Dacilor-utca 10. szám alatt levő dr. Kovács-gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Porumbescu-utcában levő Sárga-gyógyszertár.

Józsefvárosban a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Mehalában a Corvin-gyógyszertár és Ujkissodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

ARAD:

Rozsnyai, Avram Iancu-tér.

Földes, Eminescu-utca.

Kárpáti, Regele Ferdinand-ut.

FORUM (Arad)

TELEFON 20-10

I.

A kalandornő

EDWIGE FEUILLERE—JEAN MURAT

JEAN MAX

Ezenkívül a legújabb O. N. C. híradó, a november 10. Bucaresti földrengésről készült eredeti felvételekkel és 480 sz. UFA híradó.

Az előadások a film hosszúságára való tekintettel 3, 6 és 9.15-kor kezdődnek.

Ma, a szezon két legjobb filmje egy műsorban!

II.

Az indián brigád

JOHN WAYNE — CLAIRE TREVOR-al

KÖZGAZDASÁG

A kereskedőknek az árak betartásával és a szabotázs-törvénnyel kapcsolatos ellenőrzése

Az ellenőrző közegek Temesvárott is megkezdtek az árelőírások és a szabotázs-törvénnyel kapcsolatos ellenőrzéseket. Mivel ezen a téren a kereskedők részéről meglehetősen tájékozatlanság uralkodik, szükségesnek tartjuk a következők közlését.

A kereskedő három törvény szempontjából ellenőrizhető. A spekulatív törvény alapján, amely csak a miniszterium és a város által

maximált cikkek árának pontos betartására és harmincnégy elsődrendű közszükségleti cikknek minősített áru fajta, főleg élelmiszer haszonkulcsának betartására szorítkozik. Erről a 34 cikktről a kiskereskedők a városnál, a nagykereskedők a miniszteriumnál havonta kétszer kötelesek árjelentéseket, illetőleg helyzetjelentéseket benyújtani. A város, vagy miniszterium által maximált árakat viszont kötelesek külön kifüggeszteni annak megjelölése mellett, hogy a kifüggesztett árak milyen hatóság által milyen időre szóló maximális árak. Ezenkívül a város kötelezi még azokat a kereskedőket, mérsárolásokat, henteseket stb., akik az általa maximált árakat elárúsítják, arra a formásra is, hogy a maximált árakra, azoknak természetesen szerint

hatszor kilenc centiméter nagyságu ármezőjű címké erősítéssel,

amelyen az ár megírásának fekete színű színezéssel legalább 7 centiméter nagyságuak kell lenni. Ez az előírás csak a maximált árakra vonatkozik. Tehát lisztre, cukorra, petróleumra, burgonyára, paszulyra, az integrált négy fajta mosószáppanra, beleértve az integrált kézmosószáppant, préselt és nem préselt vajra, brallai turóra, cascavalra, tejásra, tejre, kenyérré, az integrált tésztaemlékre, ételolajra, sóra, péksüteményre, maximált hus- és hentesárra, a maximált túzifára. — A nem maximált, az elsődrendű közszükségleti cikkek képező 34-féle cikk a feltűnő helyen kifüggesztett és

a városi hatóság által láttaozott árakon árusítandó.

Ezen cikkek címkézése tetszés szerint, de látható és olvasható módon eszközölendő. Amíg a maximált árakat a hatóság által megállapított árakhoz, sem költség, sem haszon címén semmi nem adható hozzá, addig az elsődrendű közszükségleti cikkeknek a kiskereskedő — a törvényesen szabályozott beszáradása, romlási százalékán kívül —

öt százalék költséget és 1 százalék hasznot számíthat.

Az egy leinél kisebb banitörédkösszeget nem az eladott áru mértékegységei (kiló, liter), hanem az eladott őrösztler, összkiló ára után szabad a következő leire felkerékíteni. Nem szabad az eladási árba kalkulálni a két százalék nemzetvédelmi adót, melyet a gyáros, vagy nagykereskedő állított a kiskereskedő számlájába, mert ez az adó mindenkor a vevő terhére szedendő be. Más szóval, viszonteladás esetén a gyáros és nagykereskedő által számlába állított kétszázalékos illeték, kalkuláció formájában nem hárítható át a fogyasztóra, aki bevásárlása esetén a kiskereskedő által jegyzékbe állított újabb két százalék nemzetvédelmi adót, mint vevő, amugyis viselni tartozik.

A 34 elsődrendű közszükségleti cikk nagykereskedői ezeken a termelővel, importőrrel, közbeszó nagykereskedővel együtt

összesen csak 10 százalék hasznot számíthatnak fel

és a törvényben megjelölt üzleti költségek megfelelő hányadát. A nagykereskedőknek is ügyelmők kell, hogy a részükre felszámított két százalék nemzetvédelmi adót ne kalkulálják be az eladási árba.

A többi cikknél nincsen megállapítva a törvényes haszon nagysága. Ezzel szemben változatlanul fennáll a folyó évi március 4-i árelőírás törvény azon rendelkezése, hogy a március 4-én érvényben volt és kifüggesztésre kötelezett árak nem léphetők túl. Tekintve, hogy sok cikknél márciussal szemben lényeges áremelkedés történt, a gyáros vagy a külföldi piac áremelése folytán, az Argus gazdasági naplap azt a tanácsot adja kereskedőolvasóinak hogy ilyen esetekben bizonyító iratokkal felszerelt

kérvény útján folyamodjanak az összegegyeztetési miniszteriumhoz (Ministerul Coordonării, Bucuresti) és

kérjék beleegyezését áraknak a valóságos helyzetnek megfelelő módosításához.

Az Argus kiradása szerint a miniszterium már több esetben intézett el hasonló kérdést kedvezően.

A harmadik, a legújabb rendszer a november elején megjelent szabotázs-törvény, mely szabadságvesztéssel és munkatáborba való utalással sújtja a kihágókat. E törvény előírásainak ellenőrzésére csak az ügyészség tagjainak és az összegegyeztetési miniszterium külön ezen célra kiküldött megbízottjainak van joga.

E törvénnyel kapcsolatos általános, gyakorlati tudnivalók a következők:

1. A kirakatra helyezett összes cikkeket ármezőjű címkével kell ellátni.

2. Az üzlet belsejében látható helyen, olvasható írással kifüggesztendő

az összes árucikkek eladási árai.

Ajánlatos, hogy ezenkívül maguk az áruk, vagy az egyfajta árukat tartalmazó fiókok, rezesek is olvasható módon árcimkével legyenek ellátva. Felmerült az a probléma, vajjon elegendő-e az áraknak csak egy módon való megjelölése, nevezetesen vagy árlapok kifüggesztése, vagy az árun való címkézés vagy pedig látható és a vevő által lehetővé árjegyzék kifüggesztése, mely utóbbi esetben azonban olvasható betűkkel a katalógus fölött, falragaszszerűen ajánlatos írni ezt a megjelölést: **Árjegyzék** (Catalogul preturilor de vânzare). — Biztonság kedvéért ajánlatos két árjelölési módozatot bevezetni,

nevezetesen vagy árlapokat és címkézést, vagy kifüggesztett katalógust és címkézést. A március 4-i ár-

ellenőrzési törvény végrehajtási utasításának 37. szakasza világosan kimondja, hogy az árak megjelölésénél a fent említett módozat valamelyike elegendő.

Magában a szabotázs-törvényben az árak látható módon való kifüggesztéséről, (afisare) van szó. Az egy nappal később kibocsátott végrehajtási utasítás kereskedelmi szabotázs-ként már azt jelöli meg, ha a kereskedő nem függeszti ki (afisează) látható helyen az árucikkek árait, vagy ha ezeket az árakat nem címkézi.

Ugyanezen szakasznak másik fontos meghatározása az, hogy kereskedelmi szabotázsot követ el az a kereskedő,

aki csalárd módon megváltoztatja a kifüggesztett árakat.

A nem elég világosan fogalmazott szöveg nyilván arra utal, hogy büntetendő cselekményt követ el az a kereskedő, aki más (minden valószínűség szerint magasabb) áron árúsít valamilyen cikket, mint ahogyan ennek ára ki van függesztve, vagy az árcimkén fel van tüntetve.

A szabotázs-törvényben foglalt harmadik kereskedelmi jellegű vétség, ha a kereskedő szükséglettel felüli mennyiségű árut halmoz

azzal a szándékkal, hogy azt később magasabb áron eladja.

Hogy a törvényhozó az áruhalmozást és elrejtést lehetetlenné tegye, végrehajtási utasításban előírja azt a kötelezettséget, hogy mindazok a kereskedők, akiknek eladási helyiségük mellett, vagy azzal kapcsolatban, vagy pedig más utcában, más ingatlanban raktárak, pincékük és bármilyen elraktározó helyiségük van, kötelesek eladási helyiségükben, más szóval üzlethelyiségükben, ott, ahol az árak kiszolgáltatását végzik, feltűnő helyen, látható betűkkel felsorolni részletezve azokat az árakat, melyek ebben és ebben a helyiségben találhatóak. Természetesen minőség részletezése nélkül. Bár a törvény nem követeli a mennyiség megjelölését, amely napról-napra változó, egyes ellenőrkök ily kivánásokat is támasztottak. Valószínű, hogy e kivánásokot tulozt magyarázaton alapulnak, melyre a törvény szövege semmilyen indítékot nem ad.

Kereskedelmi szabotázs tényét képezi még az, ha a kereskedő megtagadja valamilyen árucikknek vagy élelmiszernek a kifüggesztett áron való kiszolgáltatását.

Engel Endre Károly
a Kereskedők Egyesületének titkára.

Európaszerte megváltoztatták a váltópénzermék anyagát

A nyersanyagellátás nehézségei miatt és az egyes anyagok elhasználása következtében indokolt takarékoskosságot egyre több európai állam olyan anyagokból állítja elő a váltópénzerméket, amelyek nagy mennyiségben könnyebben szerezhetők be, mint a forgalomban lévő váltópénzermék különböző fémanyagai. Ha áttekintjük az egyes európai államoknak a váltópénzermékre vonatkozóan hozott újabb rendelkezéseit, a következő képet kapjuk:

Romániában a forgalomban lévő egy lei névértékű vörösréz és nikkelt tartalmazó váltópénzerméket új érmékre cserélik át. Az új érmék vörösréz, horganyt és nikkelt tartalmaznak.

Jugoszláviában a 10 dináros ezüstérmék helyett nikkelt-érméket bocsátottak forgalomba.

Magyarországon új, acélból vert 10 és 2 filléres érmék kerülnek forgalomba.

Németországban az egymarkás nikkeltérméket és az 50 pfennig nikkeltérméket bevonták a forgalomból. Két és egymarkás rentenbankjegyeket, 50 pfennig alumíniumérméket, továbbá 5 és 10 pfennig horganyból készült érméket bocsátottak forgalomba.

A cseh-morva protektorátusban új horganyból készült 50 és 20 filléres érméket bocsátottak forgalomba.

A lengyel főkörmányzásban acélból készült 50 Groschen, valamint horganyból készült 20 és 10 Groschen névértékű érmék kerültek forgalomba.

Szlovákiában a régi csehszlovák 5 koronás ezüstérméket és az 5 koronás nikkeltérméket, valamint a 10 és 25 filléres érméket kivonták a forgalomból. Az új 20 és 10 filléres érmék ötvözet vörösréz és horgany.

Olaszországban 2 és 1 lírás államjegyeket bocsátanak ki és a 2 és 1 lírás nikkeltérméket kivonják a forgalomból.

Franciaországban a 20 és 10 frankos ezüstérméket, valamint az 5 frankos nikkeltérméket kivonják a forgalomból és megfelelő címletű bankjegyeket bocsátanak ki. Forgalomba kerül azonkívül vörösréz és alumínium ötvözetből készült 5 frankos érme is.

Görögországban a 20 és 10 drachmáz ezüstérméket papírpénzre cserélték át.

Svédországban az 50, 25 és 10 örés ezüstérmék mellett vörösréz és nikkelt tartalmazó hasonló címletű váltópénzerméket hoztak forgalomba.

Belgrádban leszállították a bankamat-lábat. Szófiától jelenték, hogy a bolgár nemzeti bank a bankamatit 5,5 százalékról 5 százalékra szállította le.

Román gazdasági bizottság Moszkvában Moszkvából jelentik, hogy román gazdasági bizottság Moszkvába érkezett és ennek feladata lesz a román-szovjet orosz árucseré ügyében megbeszéléseket folytatni.

A bányai gabonapiac az üzleti forgalom tartott. A piaci árak a következők: buza 920 lei, tengeri 700, takarmányra 620, sórúra 850, zab 520, napraforgómag 950, korpa 700 lei százkilónként, a tökmag 20 lei kilója.

Hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: dollár: 211.63—217.97, svájci frank 49.16—50.61, Devizák 38 százalékos felárral: 567.87—584.1 svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márka 49—50 felár nélkül), olasz líra 9.50 (felár nélkül), pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—305 (felár nélkül), török líra 32.92—92 (felár nélkül).

SPORTESEMÉNYEK

Nagyszerű küzdelem után döntetlenül végződött a génovai labdarugó találkozó

Olaszország—Magyarország 1:1 (1:0)

Nemzetek közötti mérkőzés Genovában — 38.000 néző — Vezette: Bauwens

Olaszország: Ferrari — Foni, Rava — Locatelli, Olmi, Depetrini — Biavatti, Bertor. Piola, Trevisan, Ferraris II.

Magyarország: Csikos — Pákozdi, Bíró — Lázár, Sárosi, Polgár — Gyetvai, Sárosi dr., Spielmann, Bodola, Kincses.

Az idegen földön kiharcolt döntetlen eredmény becsületére válik a magyar csapatnak, amelyet a világbajnok olasz csapattal szemben érték el. A játék alapján egy olasz győzelem sem lett volna igazságtalan, de hogy nem következett be, az főleg Csikos érdeme, aki pompás formában védte a magyar kaput.

A játék különben pompás, férfias harcot és nagyszerű küzdelmet hozott. Az olaszok kiforrott technikájával és gyorságával szemben a ma-

gyarok szívvel-lélekkel harcoltak, aminek eredménye az értékes döntetlenben jutott kifejezésre.

A játék első felében az olaszok voltak főként, ami az egy gólos vezetésben is megnyilvánult. Szünet után a magyarok lelkes rajtaütéssel kiegyenlítették és hiába fokozták az olaszok az iramot, mert a magyar csapat állta ezt, sőt átvette és gyakran adódtak olyan helyzetek, hogy kis szerencsével a győzelmet is megszerezhették volna.

A 13. percben Trevisan ravasz lövéssel a honi csapatot juttatja a vezetéshez (1:0). Az egyenlítés csak a második féldőben adódik a 18. percben, amikor a lefutó Kincses beadásából Bodola közelről a sarokba vágja a labdát (1:1).

gólja. A honi csapat a bányászcsapat ellen, mely csak otthonában veszélyes ellenfél.

FC BRAILA—FC PLOESTI 1:1 (0:0)

A nemzeti bajnoki mérkőzés Brailán ezer néző előtt folyt le. A gólokat Weisz és Barbulescu lőtték. Bíró Cretu volt.

UNIVERSITATEA—FC CRAIOVA 3:0 (2:0)

Sibiuban folyt le a nemzeti bajnoki mérkőzés. Góllövők Coracu (2) és Taramu IV.

A nemzeti bajnokságban kezd kialakulni a végső helyzet

A Ripensia sokat javított a Venus elleni győzelmével helyzetén, bár az Unirea Tricolor ebben a fordulóban már behozhatatlanul vezet. A bajnokság állása különben a következő:

Unirea Tricolor	12	11	0	1	32:7	22
Venus	11	7	2	2	33:14	16
Rapid	10	7	1	2	32:16	15
Ripensia	11	6	3	2	29:15	15
Mica	11	6	0	5	24:18	12
Sportul Student.	11	6	0	5	28:25	12
UDR	9	3	3	3	22:18	9
Gloria	10	3	2	5	13:21	8
Craiova	11	2	2	7	19:32	6
Gloria CFR	9	2	2	5	9:19	6
FC Ploesti	10	2	2	6	15:26	6
Univeritate	8	2	0	6	14:20	4
FC Braila	11	1	1	9	10:49	3

A hátralevő őszi mérkőzések

Venus a Mica ellen, Rapid az UDR és Univeritate ellen, Ripensia a Gloria ellen, Mica a Venus ellen, Sportul Studentesc az FC Ploesti ellen, Gloria a Ripensia és U. ellen, Craiova az UDR ellen, Gloria CFR az UDR ellen, FC Craiova és U. ellen, FC Ploesti a Sportul Studentesc és U. ellen, Univeritatea a Rapid, Gloria, FC Ploesti és Gloria CFR ellen, FC Braila a Gloria CFR ellen.

A B-liga mérkőzései

A B-ligában tegnap két mérkőzést játszottak. Az őszi forduló a turnuseverini csapat már megnyerte a tegnapi meccset, mert eddig szerzett előnyét egyetlen egyesület sem hozhatja be. A Bánság fővárosában játszott két meccs egyébként a következő:

CFR Severin—Politehnica 3:2 (2:1)

A meccs az Electrica-pályán folyt le és azt a turnuseverini csapat biztosan nyerte. Góllövők voltak Ludwig (2) és Szilárd, illetve Militescu és Munteanu. A mérkőzést Gábriel vezette.

RAPID—CFR Timisoara 1:1 (1:0)

A mérkőzést, melyen Husztig bíraskodott, a Banatul-pályán játszották. A meccs gólképtelen csatársorok és jó védelmek találkozása volt. Mindkét gól tizenegyesből esett Klimek, illetve Inczédi révén.

Az őszi forduló állása a következő:

CFR Severin	8	6	1	1	29:17	13
SSMR	9	6	0	3	22:16	12
Chinezul	8	4	1	3	21:14	9
Vulturii	8	4	0	4	14:18	8
Rapid	7	3	1	5	12:10	7
CFR Timisoara	7	3	1	3	13:15	7
Crisana	9	3	1	5	14:21	7
Electrica	6	3	0	3	8:6	6
CAMT	9	1	2	6	13:28	4
Politehnica	5	1	1	3	9:10	3

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉS RESICÁN

UDR—SSMR 2:0 (0:0). Vezette Sepi mérnök. A legionárius segélymozgalom javára játszott mérkőzés góljait Pop fejelte.

KÜLFÖDI SPORTESEMÉNYEK

Budapest: Magyarország—Olaszország 287,5:282,9 tornában. Összetett egyéni versenyben: 1. Mogyorosi 48,2 pont, 2—3 Tóth és Ulmetti olasz. A magyarok nyujtón, gyűrűn, kötélon győztek és megnyerték a műszabaddgyakorlatversenyt. Az olaszok csak lovon győztek.

Nagybánya: NSE—BSZKRT 4:1 (1:1) Magyar Kupa mérkőzés.

Szolnok: Szolnoki MAV—Nagyszombati Haladás 3:2 (1:2). Vasutaskupa döntője.

Zágráb: Magyarország—Németország 5:4, asztali-tennisz mérkőzés.

Berlin: FC Drezden—IFC Nürnberg 2:1 (1:1). Tschammer téli kupa döntője.

Stockholm: Svédország—Olaszország 2:2, e teniszverseny második napján.

Milánó: Olaszország—Németország 9:7, ökölvívó mérkőzés.

Izgalmas, nagy iramu mérkőzésben gyűrte maga alá a Ripensia régi nagy ellenfelét

Ripensia—Venus 3:1 (2:1)

Nemzeti bajnoki mérkőzés az Electrica pályán - 2000 néző - Vezette: Muresan

Régen láttunk ilyen heves iramu harcos küzdelmet, mint amilyen a két vetélytárs tegnapi összecsapása volt. A Ripensia támadó sora sokat nyert harcos szellemben, amióta a fiatal Kovácsot a fedezetsorból előrevitték középcsatárnak. Ez a harcos lendület átragadt a belső hármas másik két tagjára is. Ez, továbbá a fedezetsor elsőrangú játéka, valamint a védelem biztonsága, eltekintve Pavlović néhány bizonytalanságától, mint jeles tényezője volt a győzelem megérdemelt megszerzésében.

Már az első percek játéka mutatta, hogy a Ripensianak ezuttal jó napja van és a győzelem előrevetette árnyékát. A hűvös idő élénk mozgásra készítette a játékosokat és a jó talpon pompásan gördültek a támadások, melyeknek irányítását a Ripensia vette kezébe. A 14. percben a Ripensia ostroma sikerrel is járt, amikor Kovács átadásából Andreescu pompás, a tizenhatosról küldött sarkos lövéssel megszerezte a vezetést (1:0). Ujrakezdés után a Venus rohamoz először elhárítja, de nem tudja fogni és a felpattanó labdát hálója felső sarkába üti (1:1). Az egyenlítés feltűzeli a Venust és hevesen rohamoz, de a Ripensia csakhamar ismét magá-

hoz ragadta a kezdeményezést és ostromuk végig tartott. A 44. percben a szakadatlan támadások sora meghozta a gyümölcsét és a Kovács labdájával kiugró Bindeával szemben Budan már tetehetelen (2:1).

Helycsere után a Venus lép határozottabban a pályára, de ezuttal sem tart sokáig a fővárosi csapat lendülete, mert a Ripensia ez alkalommal már nem hagyja ki a győzelmet. A 15. percben Andreescu labdája a lécezt találja el. Meg-megújuló Ripensia-támadások után a 35. percben Tabacu sodródik a kapu felé, majd átadja a labdát Kovácsnak, aki nyugodtan bevágja (3:1). A mérkőzés sorsa megpecsételődött, azonban a Venus nem adja meg magát, sőt a szépitésért rohamoz, de már késő, a Ripensia védelme állja a harcot mindvégig.

A Venusban Budan, Negrescu és Ploesteanu játékát lehet kiemelni.

Ripensia: Pavlović — Oprean, Felecan — Simatoc, Kotormányi, Coman — Bindea, Andreescu, Kovács, Voda, Tabacu.

Venus: Budan — Negrescu, Crum — Ceannaghiu, Eisenbeisser, Lupas — Ene, Ploesteanu, Humiu, Jonescu, Jordache.

Nagyobb arányban is győzhetett volna az aradi Gloria

Gloria—Gloria CFR 1:0 (0:0)

Nemzeti bajnoki mérkőzés Aradon - 1500 néző - Vezette: Ceureanu

Gloria (Arad): Gerold — Luputi, Potau Pop II, Siclovan, Micola — Tudor, Fritz, Pop I, Henegar, Batrin.

Gloria CFR: Jusztin — Picos, Jarca — Tudose, Fatalea, Chiromet — Barbulescu, Braniste, Cucula, Comsa, Capusan.

A győztes csapat nagy lelkesedéssel, de főleg nagyobb tudással a maga javára döntötte el a mérkőzést, amely így a jóslatunkhoz híven végződött. A galati csapat csak az első féldőben tudott megfelelő ellenállást kifejteni. Szünet után a honi csapat teljesen felülkerekedett és csak a szerencse mentette meg a vendégeket a nagyobb vereségtől.

Gloria csapatában Fritz, Henegar, Siclovan és Potau tetszettek, míg a vendég Gloriából Jusztin kapus jeleskedett és főleg az ő érdeme, hogy az eredmény nem nagyobb, kivéve még Tudose felszett.

A játék folyamán az 5. percben Henegar keresztül megy a védelmen és megszerzi a mérkő-

zés egyetlen gólját. A gyorsan szerzett gólt a vendégek nagy vereségének az árnyékát veti előre, de a csatároknak nincs szerencsájuk, sőt Fritz egy pompás gólját nem adja meg a játékvezető.

Egyéb eredmények a nemzeti bajnokságban

UNIREA TRICOLOR—SPORTUL STUDENTESC 4:0 (2:0)

Ezt a mérkőzést Bucurestiben játszották le 3500 néző jelenlétében. A diákcsoport nem tudott kellő ellenállást kifejteni az obori együttesel szemben. A gólokat Cricitoiu (2) és Dumitrescu (2) rúgták. Bíró Kroner volt.

RAPID—MICA 1:0 (1:0)

A nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyet Cociteanu vezetett Bucurestiben játszották. Sipos

Adja fel hirdetéseit a DÉLI HIRLAP, vagy az ország bármely újságja részére nálunk telefonon! Telefonszámunk: 17-11. Megbízható, gyors és pontos!

Mosse-szolgálat. Új címünk:
RUDOLF MOSSE hirdetőiroda erdélyi központja
 Arad, Str. Eminescu 8. Telefon 17-11.
 Kérjük telefonszámunkat előjegyezni!

Az A. A. C. mezeli futóversenyének eredménye. Az Aradi Atlétikai Club szombaton délelőtt öt kilométeres távon mezeli futóversenyt rendezett, amelynek eredménye a következő: 1. Oravetz László, 2. Medve IV, 3. Markovits B. és 4. Míloi György. A versenyen kilenc induló vett részt.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lillomtejkremet, lillom-tejszappant és lillom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piața I. C. Bratianu

Rádió

Hétfő, december 2.

Bucaresti. 7 Hírek, közlemények. 13.15 Időjelzés, vizuális jelzés, művészeti és sportközlemények. 13.30 Hanglemek. 13.50 Németnyelvű hírek. 14 Hanglemek. 14.10 Hírek. 14.30 Énekszámok. 15 Hírek. 18.30 Hanglemek. 18.45 Énekszámok. 19.05 Felolvasás. 19.20 Fuvolaszámok. 19.45 Német hírek. 20 Hírek. 20.20 Hanglemek. 20.35 Kvartett. 21 Olasz óra. 22 Sporthírek. 22.25 Zongoraszámok. 22.50 Német és orosz hírek. 23.10 Táncczene. 23.20 Francia hírek.

Budapest I. 13 Harangszó, utána cigányzene. 13.40 Hírek. 14.50 Zenekari hangverseny. 15.30 Hírek. 17.15 Közvetítés diákoknak. 17.45 Hírek. 18 Szlovák és rutén hírek. 18.15 Zongoraverseny. 18.40 Felolvasás. 19.05 Cigányzene. 20 Magyar, német és román

hírek. 20.20 Zenekari hangverseny (Händel, Mozart, Schmitt és Prokofief szerzeményeiből). 21.40 Hírek.

Kedd, december 3.

Bucaresti. 7 óra: Hírek. 13.15 Művészeti és sportközlemények. 3.130 Hanglemek. 13.50 Német hírek. 14 Hanglemek. 14.10 Hírek. 14.30 Hanglemek. 15 Hírek. 18.30 Szimfonikus jazz. 19.10 Müszaki üzenetek. 19.25 Népdalok. 19.45 Német hírek. 20 Hírek. 20.20 Hanglemek. 20.40 Felolvasás. 20.55 Szimfonikus hangverseny (Brahms és Beethoven). 22 Hírek, sportközlemények. 23.20 Angol hírek.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és hanglemek. 11 Hírek. 11.45 Felolvasások. 13 Harangszó, utána balalajkazenekari. 13.40 Hírek. 14.30 Katonazene. 15.30 Hírek. 16.20 Háziasszonyoknak. 16.35 Cigányzene. 17.10 Gyermekféltóra. 17.45 Hírek. 18 Szlovák és rutén hírek. 18.15 Zenekari hangverseny (Lavotte és Giordano és Lecocq szerzeményeiből). 19.10 Helyszíni közvetítés. 19.35 Cigányzene. 20 Magyar, német és román hírek. 20.20 Keringők. 20.40 Felolvasás. 21.05 Énekszámok. 21.40 Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — A d. e. 9 óráig feladott hirdetés még aznap megjelenik

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10, II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Plauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Külli. — Nogrady trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Witte trafik, Boulevard Regele Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon a fiókkiadóhivatal vesz fel: Bratianu-n. 2-4 (Minorita palota).

Oktatás

Matematika tanárjelölt perфекt román, francia, német, vállal tanítást vagy más alkalmazást. Ajánlatokat „Matematika” jellegre a timisoarai kiadóba. 1835

Állást keres

Intelligens nő minden munkában jártas, házvezetőnek ajánlkozik. Szerény igényű, de jó bánásmódra reflektál. Irodai vagy más bizalmi állást is vállal. Szíves megkereséseket „Ambiciózus” jellegre a timisoarai kiadóba kér. 2106

Bármilyen munkát vállal erős, egészséges fiatalember, fátelpre vagy üzleti szolgálnak is menne. Cim a timisoarai kiadóban. 2107

Déli vagy délutáni bejárónői állást keresek. Cim a timisoarai kiadóban. 2108

Házmasteri állást keres szorgalmas fiatal házaspár. A férfi soffőr is. Cimeket Timisoara IV. kerületi Missio-üzletben lehet leadni. 2110

Főzészéért mindenek azonnal állást keres. Timisoara III., Str. Memorandum 24. Harmadik ajtó. (1851)

Alkalmazás

Hölgyfodrászt vagy fodrásznőt, perфекt viz és vasodolólót jó fizetéssel azonnal felvesz Holzinger Ferenc coafor, Deva. 1893

15-16 éves urileány, jó iskolai bizonyítvánnyal kezdő állásba felvétetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Belvárosi ügyvéd” jelge alatt. (1850)

Gyakorlattal bíró rendes szakácsnőt, aki jó bizonyítványokkal rendelkezik, keresek. Jelentkezés délután 4 és 6 óra között Timisoara IV., Str. Emanuel Gojdu 16 szám. 2100

Szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik Timisoara I., Str. Dr. N. Paulescu 2. (Lincium-ház). Dr. Krauszál. (1853)

Malomtulajdonosok

Malmok eladását, vételét, cserélését közvetíti Hatschek-ügynökség, Arad, Bv. Carol 46. Telefon: 16-95. 4656

Lakás

Háromtagu zsidó család keres kettő szobás lehetőleg fürdőszobás modern lakást. Timisoara, a Piata Traian közeli részben azonnalra. Cimeket „Pontos” jellegre. 1824

Egyedülálló ur keres 2 szobás modern lakást. Ajánlatokat kérek timisoarai telefon 37-27 alatt fél 1 és fél 3 között. 1834

Ha lakást vagy butorozott szobát keres, én helyett mindent elintézek és én csak elkötözködök. Timisoara I., Strada Sft. on 7. Földszint 10. 2104

2-3 szobából álló házat keresek bérből II. vagy III. kerületben. Ugyanott eladó szép rézágó, 3x4 méteres kézi Smirna-szőnyeg (világos), két nagy festmény (J. Graf.) II. kerület, Strada A. Pan 3. Vendéglő. (1848)

Modern lakáshoz tartozó különbejáratu, csinosan butorozott parkettás utcai szoba, toilles előszoba, szép kilátásos veranda- és fürdőszobahasználattal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. b(1852)

Ipar- vagy kereskedelmi vállalatot átveszek

mely 5-8 millió értéket reprezentál, legalább (betársulás, vagy részvétel kizárva).

Megbizott Hatschek ügynökség Arad, Bv. Carol 46. Tel. 16-95. 4656.

Adás-vétel

Eladó kézi tolókosai, két fodrász konszol, zokbokloset, áru vagy kirakat részére a. almas lapos szekrény, pálmák, virágasztal, különböző deszkák. Timisoara I., Str. General Grigorescu 4. 1824

Kérfiornyó jókarban levő megvételei keresetek. Cimeket kérjük a timisoarai kiadóba leadni. 2111

Antabirtok 270 hold kastélyai, parkjai és a szükséges cselédpületekkel szép nagy istálló, disznóól, juhistálló, kolárka gépraktár, pajta, vaamint teljes gazdasági leltár eladó. Fekvése Ghilad és Dojat között. Holdaként 28.000 leu, nagyon lónyos hosszulejratu tartozás átvételével. Tartozás 1.200.000 leu a Creditul Agricol javára. Információt Dr. Subtire Ioan Timisoara, Banca Victoria-palota. Telefon 19-91. 1840

Magyarországi házait legjobb cítetekkel mellet leggyorsabban eladom vagy elcserélem itteni ingatlannal. Timisoara I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. 2102

etroleumkályha, villanyfűző, női aranyra, fülbevaló, szekrény, mosdó, könyvtároló, damasztörülközők, egyszerű evőeszközök, gramofon 30 darab lemezzel, rákőz és még több más tárgy eladó. Timisoara II., Str. O. Iosif 28. 2110

„ilágmárkás „Ehrbar” rövid, fekete zongora, ugyszintén kiváló „Förster” pianó, mindkettő angol repetíciós szerkezetű j állapotban eladó. Timisoara I., Strada Urin 6. emelet. Telefon 38-13. 1831

Eladó Orion-rádió 4+1, Minerva 3+1 egy íróasztal. Timisoara II. Str. Rasterii 20. 1829

500 kg-os skálamérleget jó állapotban levőt, valamint különböző használt irodabutorok keresek megvételre. Ajánlatokat kérek „R. M. I. 32.845” jellegre a kiadóhivatalba. (1847)

Házhely Erzsébetvárosban (Bulevardul Buzdugan) eladó. Felvilágosítás: I., Lovnovits-utca 8, I. em. 15. (1849)

Használt biciklit megvételre keresek. Cimeket a timisoarai kiadóba kérem. (2112)

Különléte

Icserelném kolozsvári modern villámát, árom nagy szoba. Értéke 1 millió 300 ezer leu. Cim: Timisoara I., Bul. Regina Maria 7. IV. emelet. Dr. Arcan. 1823

Icserelném vállalatok kézimunkakészítést, horolást, kelimet, szőnyegvarrást, aszurost, gomblyuk varrást stb. Cim az radi kiadóhivatalban. 4663

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich

fodrász, Timisoara I., Traian-ér és Str. Stefan cel Mare sarok.

1-2-3-6 villamos megállójánál

zlethelyiség a második kerület legformalmasabb helyén kiadó. 55 négyzetméter bármilyen üzletnek alkalmas, udvar is külön kijárattal. Timisoara II. Str. Jacilor (Fő-utca) 10. (Dr. Kovács patijánál). Telefon 38-13. Nagy-szalag-yár. 1844

HATSCHEK Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95. sz.

500.000: főtéri bérlőházkomplexum, nagy ozam. 5.000.000: Ugyanott részben új, 0 százalékos jövedelem 4 millió 800.000 t. 5 százalékos hozamu luxusbérház. 3 millió: piactéri sarokház 11 százalékos jövedelem. 2.500.000: központban új emeletes, középnagy lakással, 2.200.000: belvárosban új, modern emeletes bérház 160 ezer hozam. 2 millió 100.000: új társ. izt.-nál, emeletes 5 lakásos luxusbérház,

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-

200.000: új emeletes, modern bér-